KiFiD
Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2012-60 d.d. 23 februari 2012
(mr. C.E. du Perron, voorzitter en mevrouw mr. M. Nijland als secretaris)

Samenvatting

Consument vordert uitbetaling van het saldo uit haar spaarbankboekje. Naar het oordeel van de Commissie heeft de bank voldoende aannemelijk gemaakt dat het saldo uit het spaarbankboekje van Consument op enig moment moet zijn uitgekeerd. Consument kan daarom geen aanspraak maken op uitbetaling van het in het boekje vermelde saldo.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het verzoek tot geschilbeslechting;
- het verweerschrift van Aangeslotene;
- de repliek van Consument;
- de dupliek van Aangeslotene;
- de brief van Aangeslotene van 9 september 2011; en
- de reactie daarop van Consument van 7 oktober 2011.

De Commissie heeft vastgesteld dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid en dat partijen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden.
Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op woensdag 24 augustus 2011. Aldaar zijn partijen verschenen.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

2.1. In 1970 heeft de moeder van Consument met Aangeslotene twee spaarovereenkomsten voor haar dochters gesloten. In dit kader is een spaarbankboekje ten name van Consument (hierna: boekje) geopend en een boekje ten name van haar tweelingzus.

2.2. Uit de vermeldingen in het boekje van Consument blijkt dat er tussen 1970 en 1989 tientallen stortingen zijn gedaan met een totaal van ƒ 9.150,-. Het boekje is door Consument op 29 december 1989 aan Aangeslotene aangeboden en toen volgeschreven. Aangeslotene heeft het boekje toen niet ongeldig verklaard. Op 29 april 2009 heeft Consument bij Aangeslotene aanspraak gemaakt op het in het boekje vermelde spaartegoed.

2.3. Aangeslotene heeft per brief van 10 september 2009 aan Consument medegedeeld dat uit haar administratie is gebleken dat de aan het boekje gekoppelde spaarrekening

in elk geval voor 5 juli 2000 is opgeheven. Opheffing lukt alleen als het saldo nihil is. Daarom is zij niet tot uitkering overgegaan. Ook op de zogenaamde X-rekeningen van Aangeslotene heeft zij geen saldo op naam van Consument aangetroffen.

2.4. In het boekje is onder *"belangrijke punten"* – voor zover relevant – het volgende opgenomen:

"De inlegger dient bij iedere inlage en bij iedere terugbetaling het boekje aan te bieden. Terugbetalingen zonder gelijktijdige overlegging van het boekje zijn niet toegelaten. De spaarbank is gekweten door betaling in handen van de aanbrenger van het boekje. Zij is niet gehouden een onderzoek in te stellen naar de bevoegdheid van de aanbrenger om het opgevraagde bedrag in ontvangst te nemen, doch heeft het recht de terugbetaling daarvan te weigeren totdat de aanbrenger een deugdelijke volmacht overlegt, getekend door de inlegger zelf resp. door diens wettelijk vertegenwoordiger of door zijn rechtverkrijgende(n)."

3. Geschil

3.1. Consument vordert dat Aangeslotene wordt veroordeeld tot betaling van haar spaartegoed ad € 4.695,-, te vermeerderen met wettelijke rente ad € 5.590,-. In totaal begroot Consument het te vorderen bedrag op € 10.285,-.

3.2. Aan haar vordering legt Consument ten grondslag dat Aangeslotene op grond van de spaarovereenkomst gehouden is tot uitbetaling van het gevorderde saldo.

3.3. Aangeslotene heeft de stellingen van Consument gemotiveerd weersproken. Voor zover nodig zal de Commissie bij beoordeling daarop ingaan.

4. Beoordeling

4.1. De Commissie dient te beoordelen of Consument aanspraak kan maken op het door haar gestelde saldo als opgenomen in haar boekje.

4.2. Vaststaat dat Consument beschikt over een boekje waarin is bepaald dat terugbetalingen zonder gelijktijdige overlegging van het boekje niet zijn toegelaten.

4.3. Aangeslotene heeft betoogd dat de omzetting van boekjes naar rekeningen stapsgewijs heeft plaatsgevonden. Alle boekjes hebben eind jaren zeventig een rekeningnummer gekregen. Vanaf dat moment voerde Aangeslotene een administratie van de boekjes. In de loop van de tijd werd een groot deel van de boekjes vervangen door rekeningen. Nog niet eerder omgezette boekjes werden in 1992 collectief omgezet naar rekeningen met afschriften.

4.4. Het voorgaande brengt mee dat het saldo uit een boekje dat na eind jaren zeventig werd aangeboden altijd is te traceren in de administratie van Aangeslotene; hetzij omdat de daaraan gekoppelde rekening actief is, hetzij via de X-rekeningen van Aangeslotene, hetzij omdat uit de administratie van Aangeslotene blijkt dat het saldo nihil is en de rekening is opgeheven.

4.5. In dit geval is het boekje op 29 december 1989 aan Aangeslotene aangeboden. Uit de administratie van Aangeslotene is gebleken dat de rekening van Consument vóór 5

juli 2000 is opgeheven. Dat kon alleen als het saldo op het moment van opheffing nihil was. Ook op de zogenaamde X-rekeningen van Aangeslotene heeft zij geen saldo op naam van Consument aangetroffen. Omdat de rekening van Consument in de administratie van Aangeslotene is opgenomen, moet het boekje dus op enig moment zijn omgezet in een rekening. Gelet op het tijdsverloop, staat aan deze conclusie niet in de weg dat Consument zich een dergelijke omzetting en de uitbetaling van het saldo niet kan herinneren. Van Aangeslotene kan, gelet op datzelfde tijdsverloop, niet worden verwacht dat zij inzicht geeft in de exacte wijze waarop en de persoon waaraan het saldo is uitgekeerd. Voldoende is dat Aangeslotene duidelijk maakt dat het in haar systeem onmogelijk is dat de rekening van een boekje met een openstaand saldo zou zijn opgeheven of op andere wijze zou zijn verdwenen. Aan die verantwoordingsplicht heeft Aangeslotene voldaan.

4.6. Aangeslotene heeft dan ook naar het oordeel van de Commissie voldoende aannemelijk gemaakt dat het saldo als opgenomen in het boekje op enig moment moet zijn uitgekeerd. Het feit dat het boekje niet ongeldig is verklaard, maakt dit niet anders.
De ervaring heeft de Commissie geleerd dat het tot de vaste praktijk behoorde saldi uit te keren zonder overlegging van de boekjes. Dit beleid was destijds in het belang van consumenten die hun boekje waren kwijtgeraakt, maar waarvan de bank wel wist dat zij over een spaarsaldo beschikten. Er bestaat daarom geen aanleiding op Aangeslotene een zwaardere verantwoordingsplicht te leggen dan hiervoor onder 4.5 is aangenomen.

4.7. Dat in de uitspraak van het Kantongerecht Zaandam van 17 mei 2001, zoals door Consument is aangevoerd, anders is beslist, is voor de Commissie niet van beslissende betekenis. Dat geschil betrof andere partijen, andere feiten en andere standpunten. De Commissie is op grond van de feiten in deze zaak, anders dan de Kantonrechter in de zaak die tot de uitspraak van 17 mei 2001 leidde, van oordeel dat Aangeslotene meer heeft gedaan dan “gissen waar het geld is gebleven”. Aangeslotene heeft immers, mede op grond van vragen van de Commissie, afdoende aangetoond dat het geld niet meer onder haar berust. Op grond van het onder 4.6 overwogene hecht de Commissie verder minder bewijswaarde dan de Kantonrechter aan de omstandigheid dat het spaarbankboekje niet is ingenomen of vervallen verklaard.

4.8. Het voorgaande leidt tot de slotsom dat de vordering van Consument moet worden afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie stelt bij bindend advies vast dat de vordering van Consument wordt afgewezen.

KiFiD
Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak.